

Grensgebieden

Kunstenarsinitiatief de-Passages maakt al bijna twintig jaar tentoonstellingen. Het is een fluïde gezelschap bestaande uit Frans Boomsma, Margreet Bouman, Ronald Ruseler en C.A. Wertheim als kerngroep.

Het initiatief komt voort uit een combinatie van mentaliteit, ambitie en gezond verzet tegen onverschilligheid. Door veranderde verhoudingen in de kunstwereld is de kunstenaar van nu uit noodzaak een zwerver geworden. De afgelopen tijd is er in Nederland, bijna ongemerkt, een ijzige, politieke wind opgestoken die voor de kunst verkeerd dreigt uit te pakken. Dat onverschilligheid en politiek cynisme verkillend werken is geen nieuw fenomeen, maar ze zijn funest voor kunst die niet onbelemmerd meer de kunst kan zijn die het zou moeten zijn: autonoom en soeverein.

Steeds kleinere arena

Er is gaandeweg een kloof ontstaan tussen musea, kunstinstituten, galeries, verzamelaars en het publiek ten opzichte van scheppende kunstenaars. Kunstenaars dreigen uit hun onafhankelijke positie weg te glijden ten opzichte van het totale speelveld aan instellingen. Daar vecht men elkaar de tent uit om zelf het hoofd financieel boven water te houden en voor de schepende kunst is de publieke arena alleen maar kleiner en kleiner geworden. Je kunt je er bij neerleggen, maar je kunt ook proberen om een constructief antwoord te formuleren. In de loop der jaren heeft de-Passages zich ontwikkeld tot

een nomadisch kunstenaarsinitiatief en gaandeweg is er een ideëel project ontstaan dat vruchtbaar energie losmaakt.

Voeten in de klei

Na enkele pilots bleek het mogelijk om, naast ieders persoonlijke carrière, met onregelmatige regelmaat zelf tentoonstellingen te maken zonder dat ongeschreven wetten over hiërarchie een rol zouden spelen. Met de voeten in de klei, kleinschalig, vrijwel zonder financiële middelen en van onderop maakt de-Passages tentoonstellingen, die elkaar associatief en inhoudelijk aanvullen. Dat heeft ook altijd voor de locaties gegolden. Plaats en tijd zijn ondergeschikt aan het belang en de noodzaak een podium te scheppen. Of het nu een keuken, kamer, kantoor, atelier, galerie, kunstinstituten of museum is. Kunst voelt zich thuis op alle podia, zolang het niet ingeperkt wordt en zelf de noodzaak en relevantie van tentoonstellingen kan blijven bepalen. Dit schept inhoudelijke en artistieke mogelijkheden, omdat er in de breedte ruimte voor de kunst wordt gecreëerd. Want door ruim te denken, dienen zich vanzelf nieuwe mogelijkheden aan.

Grensgebieden

Op dit moment is de-Passages in het Centrum Beeldende Kunst Emmen neergestreken. Het

CBK is al meer dan veertig jaar dé professionele aanbieder van beeldende kunst en vormgeving voor Emmen en de wijde omtrek. Sinds 2010 is het gevestigd in De Fabriek, een goed geoutilleerde locatie met uitzonderlijk mooie, museale zalen. Dat inspireerde de samenstellers met medewerking van het CBK om 'werelden' of 'deelgebieden' voor deze tentoonstelling uit te werken. De titel 'Grensgebieden' verwijst naar de geografische ligging van Emmen. Als inspiratiebron gold ook het superieur gelegen kunstwerk 'Broken Circle and Spiral Hill' (1971) van de Amerikaanse kunstenaar Robert Smithson. Smithson heeft in Emmen een cirkelvormig werk gemaakt, dat deels op land en deels in het water van een zandgroeve ligt. Het bestaat als het ware uit twee delen: het ene deel is uitgegraven en het andere is in het water opgehoogd. Toch ervaren wij zijn werk als één natuurlijk geheel.

Binnen en buiten

De expositie is eveneens uit twee delen opgebouwd: een 'binnenwereld' en een 'buitenwereld'. Deze deelgebieden verwijzen enerzijds naar elkaar, maar ook naar de plaats waar de tentoonstelling op dit moment haar onderdak vindt. Via een binnenwereld, die ogenschijnlijk een gesloten universum lijkt, reflecteert de kunstenaar op het eigen bestaan in verhouding tot

'De kunstenaar van nu is uit noodzaak een zwerver geworden'

'het andere'. In de buitenwereld beziet de kunstenaar de natuur, de samenleving en worden historische verbanden gelegd. En op dat punt komen de twee werelden samen.

Stad als pamflet

In de grote zaal is als centraal ontmoetingspunt een stad gebouwd van kunstwerken, waar vrijwel alle deelnemende kunstenaars in zijn opgenomen. De stad is traditioneel gezien een organisch geheel. Een sociale, economische ontmoetingsplek, die mensen dwingt zich - in al hun diversiteit - tot elkaar te verhouden. In

Nour-Eddine Jarram,
Exodus (1), 2016,
aquarel, 50 x 65 cm

die stad is altijd gewoel, gekrioel en gedoe. De stad kan ook een ideaalbeeld zijn en modernistisch geordend met veel stilte, rust en een schematische indeling. Daar zoekt de kunstenaar ver van chaos en ordeloosheid naar harmonie. De stad in het CBK Emmen is een pamflet over menselijkheid, dynamiek en psychologische verhoudingen.

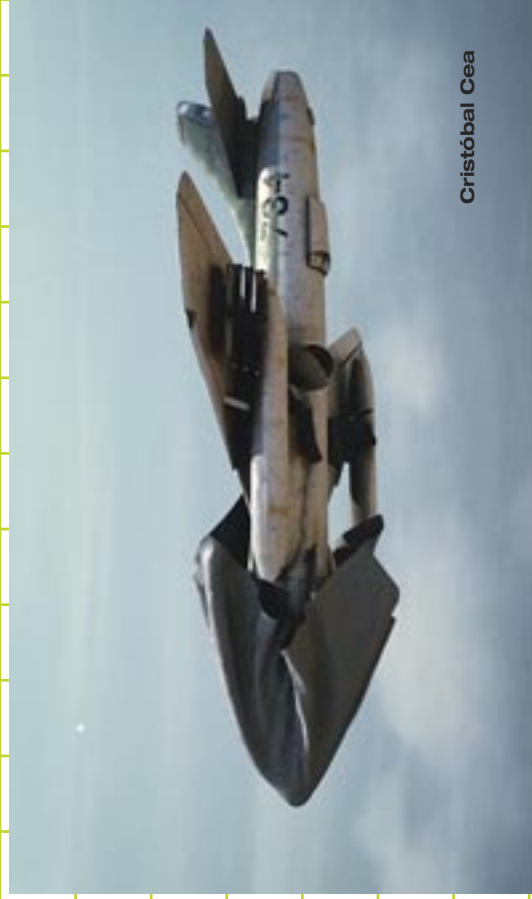
Deelnemende kunstenaars

In samenwerking met het CBK Emmen en met ondersteuning van het Mondriaan Fonds zijn in 'Grensgebieden' installaties, beelden, foto's, video's, werken op papier en schilderijen te zien van: Anne van As, Heike Kati Barath (D), Kees Bierman, Frans Boomsma, Margreet Bouman, Rob Bouwman, Eelco Brand, Cristobal Cea (Chili), Aaron van Erp, Frank Halmans, Lidy Jacobs, Nour-Eddine Jarram, Dirk Kome, Pieter Kusters, Fons van Laar, Keetje Mans, Pieter W Postma, Ronald Ruseler, Lydia Schouten, Erik Sep, Gé-Karel van der Sterren, Eveline Visser, Witte Wartena, C.A. Wertheim en Mirjam de Zeeuw.

'Grensgebieden' is t/m 26 november te zien in CBK Emmen. Bij de tentoonstelling verschijnt een publicatie.

www.de-passages.com
www.cbkemmen.nl

Grensgebieden

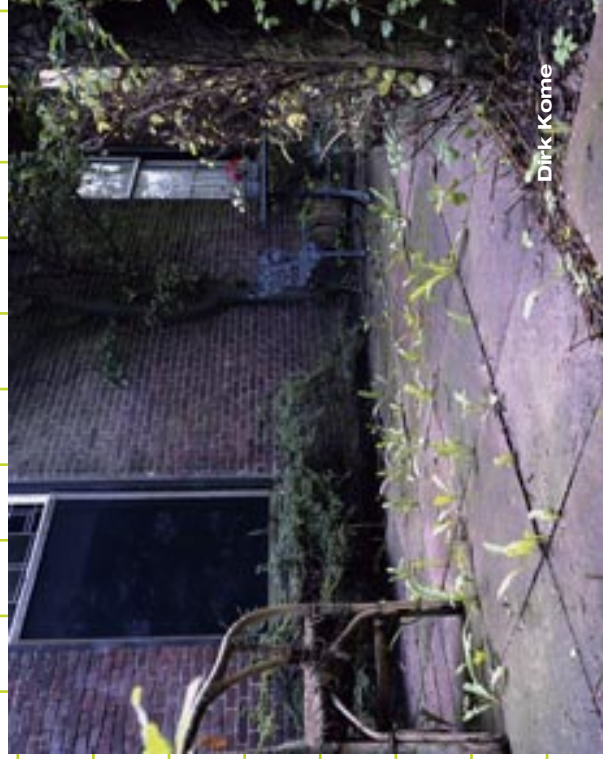
Cristóbal Cea

Frank Halmans

Heike Kati Barath

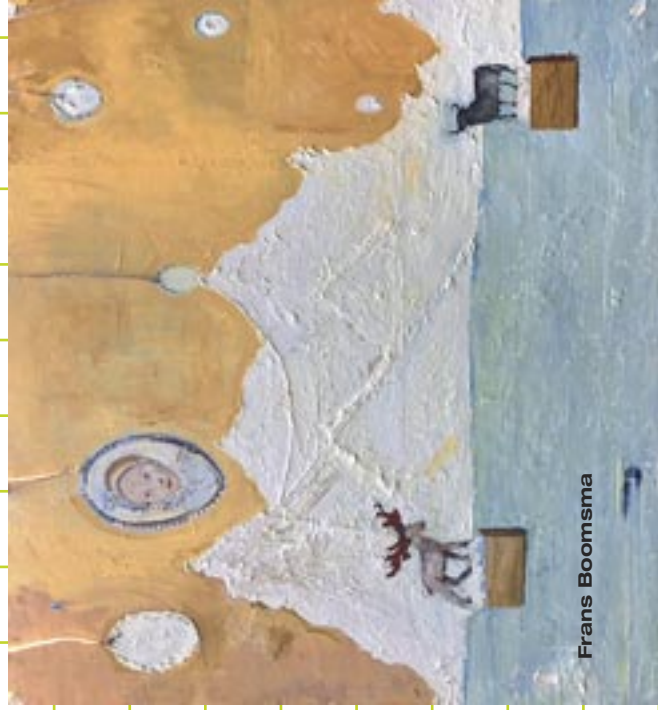
Dirk Kome

Ronald Ruseler

Nour-Eddine Jarram

Frans Boomsma

Margreet Bouman

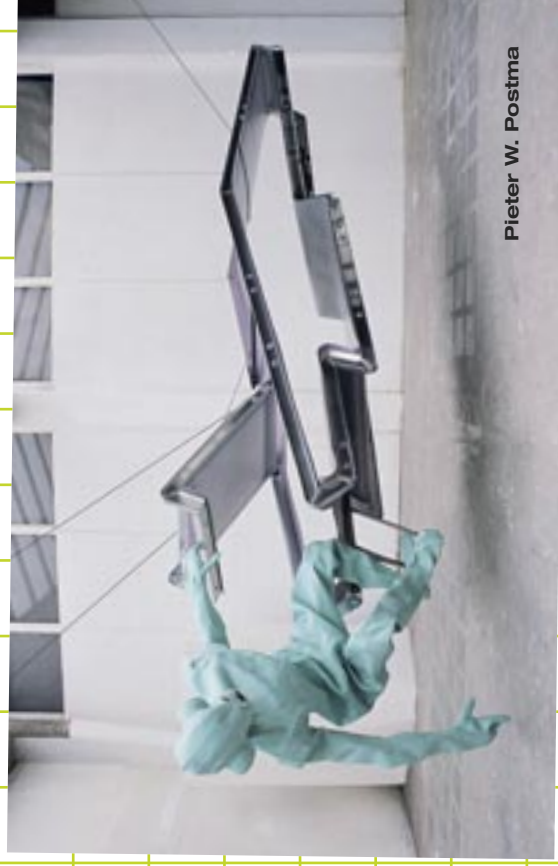
C.A. Wertheim

Mirjam de Zeeuw

Aaron van Erp

Pieter W. Postma

Eveline Visser